

фахового спрямування, оволодінню креативним мисленням студентами, що в свою чергу сформує особливу точку зору на проблеми і особливий підхід до їх розв'язання, які можуть виникнути в практичній діяльності майбутніх спеціалістів.

Івченко Л. В., канд. екон. наук, доц.
кафедри обліку підприємницької діяльності

МЕТОДИ АКТИВІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНО-ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ

Активізація навчально-пізнавальної діяльності полягає у цілеспрямованій діяльності викладача з метою розробки і застосування такого змісту, форм, методів, прийомів і засобів навчання, які сприяють підвищенню пізнавального інтересу, активності, творчості, самостійності в одержанні знань, формуванні вмінь та навичок, використання їх на практиці. Дана проблема спонукає викладачів так організувати навчальний процес на заняттях, щоб насамперед досягти позитивної мотивації до вивчення даного предмету, підвищити якість знань з предмету, сформувати в студентів уміння самостійно здобувати знання, розвивати й удосконалювати розумові здібності. Цього можна досягти тільки тоді, коли студентам буде зрозумілий та доступний матеріал, коли в них з'явиться постійний інтерес до навчання.

До людини сьогодення висуваються вимоги не лише діяти, але й мислити по-новому. Тому, дедалі частіше, в процесі вивчення економічних дисциплін, відходять від переважного використання традиційних методів навчання. За останні кілька десятиріч років виникли принципово інші — так звані активні методи навчання. Тому серед основних питань, які стосуються впровадження сучасних технологій навчання, є пошуки можливостей органічного поєднання та взаємоузгодження традиційних методів реалізації навчального процесу з новими методами його інтенсифікації й активізації, що забезпечують формування необхідних якостей майбутнього фахівця.

Методи активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів ефективно поєднуються з іншими загальними дидактичними методами (пояснювально-ілюстративним, репродуктивним, проблемного викладу, частково-пошуковим, дослідницьким), доповнюють та візноманітнюють їх, а також органічно вписуються в

педагогічний процес і відповідають умовам педагогічного середовища вищих навчальних закладів зі сталими гуманно-демократичними засадами.

Використання методів активізації у процесі навчання дає змогу реалізувати такі принципи сучасних концепцій викладання: проблемності: вихідним пунктом процесу навчання повинна бути постановка проблеми з реального життя, яка пов'язана з інтересами й потребами тих, хто навчається; погодженості та системності цілей навчання: вчення, що має за мету зміну поведінки, охоплює всі аспекти ділової компетентності (зміна поведінки студента можлива тільки за його ініціативи); орієнтованості на наявний досвід: ефективне навчання можливе лише за опори на наявний досвід, що вимагає гнучкості концепції навчання та дає змогу врахувати досвід студентів; націленості на самонавчання: за результати навчання у першу чергу відповідальність несуть студенти, а викладач лише допомагає; професійної орієнтованості: орієнтація на практичне використання отриманих умінь є ключовим елементом концепції навчання; зворотного зв'язку: студенти постійно отримують оцінку успішності своїх дій.

Для розвитку активності студентів у процесі пояснення важливо перед повідомленням нового навчального матеріалу поставити перед групою проблемні запитання, завдання, що містять й економічну суть проблеми. Наприклад, викладач може сказати: «Я дам вам загальну характеристику процесів, явищ, операцій, способів дій, а ви під час розповіді самостійно складіть їх класифікацію за призначенням, залежно від основних ознак, властивостей тощо, зробіть висновок, яка з цих класифікацій виявиться ефективніша. Вкажіть їх позитивні та негативні ознаки». Таким вступом викладач стимулює студентів до міркувань, до осмислення нових знань з точки зору поставлених проблем.

Переосмислення знань, отриманих на лекції, в ході практичних занять дає можливість студентам знаходити нові варіанти вирішення проблеми, розрахувати їх економічний ефект і тим самим збагачувати свої знання. Для того, щоб привчити студентів самостійно мислити, необхідно вміло формулювати запитання, поєднуючи спеціальні категорії виучуваного навчального предмета з економічними поняттями. Викладачі повинні навчити студентів різноманітним видам самостійної роботи, прищеплювати навички самоосвіти, оскільки різноманітність прийомів роботи активізує пізнавальну діяльність.